

SOCIAL LABEL
SOCIO ECONOMICS

SOCIAL LABEL
TRAMKADE 20-24
5211VB 'S-HERTOGENBOSCH
MAIL@SOCIALLABEL.NL
WEDNESDAY to FRIDAY 10:30am - 05:00pm
Complete Social label collection displayed
and for sale Werkwarenhuis 's-Hertogenbosch
the Netherlands and during events in the weekend.

Projectrealisatie 2018

De Creatieve Werkplaats als sociale leeromgeving

Gerealiseerde activiteiten

Via de beweging van Social label (netwerk van 15 werkplaatsen en 16 topontwerpers in Nederland) bieden we 'een vrijplaats' voor innovatie en experiment en betrekken het onderwijs om praktijkopgaves buiten school mogelijk en zichtbaar te maken. Afgelopen periode vonden daarvoor de volgende activiteiten plaats:

1. live workshops ism werkplaatsen en onderwijs

Live workshops in Social label Lab en tijdens Dutch Design Week en events

Focus: samenwerking productlijn Social label >TIJD met praktijkonderwijs (VSO, MBO)

2. publiekscollege en expert meeting ontwerpers en onderwijs

- Tijdens Dutch Design Week expert meeting met 10 personen onderwijsveld
- Diverse gesprekken onderwijspartners o.a. KW1C, School23,
- Publiekscollege Impact in het Werkwarenhuis (opgenomen in boek)

3. Social label Academy / Workshop of the future (design doing)

Via diverse essays, inzichten verzameld en gepubliceerd in het boek Social label Works als opmaat naar een ander onderwijssysteem gebaseerd op ambacht, praktijk, tijd en ritme

KORTE ANALYSE

Wat kan Social label betekenen voor MBO onderwijs

Wat betekent leren in een nieuwe tijd? Leren doen we net als spelen bij voorkeur buiten. Waar je mensen en een omgeving treft die je inspireren en waar je kunt doen waar je goed in bent en je talenten verder kunt ontwikkelen.

Social label academie/ workshop of the future

- start qualificatie als een plek waar je mag zijn
- afstappen van niveau denken
- maatschappelijke betrokkenheid
- creatief ondernemerschap
- opnieuw ontwerpen van diploma/certificaten waarbij juist de sociale , creatieve en ambachtelijke vaardigheden (ipv cognitieve) worden bekeken

Social label kan dit oppakken ism gemeenten en praktijkonderwijs zodat het door kan groeien naar Workshop of the future/Social label academie. Grote onderwijsinstellingen zien wel het belang maar zitten te veel in eigen structuur en financiën. Ambacht, praktijk versus tijd en ritme waarbij de student centraal staat (op maat).

Agendasetting en empowerment vakmanschap MBO

Social label draagt bij aan de beeldvorming door toepassing in de praktijk om het ambacht op een gelijkwaardig niveau te positioneren als het ontwerp. Hieruit vloeit een nieuw toekomstperspectief voort met meer mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Vragen die hierbij aan bod komen in het Social label Lab zijn bijvoorbeeld.

Hoe ontwerpen we arbeid op maat zodat de arbeidsmarkt geen afstand tot mensen meer heeft? Een samenleving waarin werken en leren leuk is en meer over zelfontplooiing (lifelong learning) dan geld verdienen gaat? Wat voor mensen leiden we op voor wat voor samenleving? Hoe geven we (wetenschappelijk) onderwijs in de praktijk verder vorm en herwaarderen we het maken?

Toelichting projectrealisatie

Ad 1) Live Workshops met werkplaatsen en onderwijs

Afgelopen periode vonden diverse workshops plaats in het Social label Lab in Den Bosch en tijdens Dutch Design Week Eindhoven. Voorbereidingen Social label productlijnen in het lab tbv ondernemend leren en inspireren. Daarnaast is nieuwe productlijn opgestart met focus op onderwijs in Helmond. Bij Social label >TIJD (designklok) is ingezet op samenwerking met praktijkonderwijs in een high tech bedrijf waar handmatig wordt gewerkt aan designproduct en jongeren de kans krijgen om ervaring op te doen. Contactpersonen vanuit onderwijs, zowel mbo als vso, hebben zich ingezet om jonge schoolverlaters weer te inspireren, motiveren en activeren. Dit om meer mogelijkheden te creëren voor mensen om te leren en werk te doen dat het beste bij hen past.

Op de plek waar aan een Social label product wordt gewerkt, kunnen mensen instromen, geïnspireerd en opgeleid worden en doorstromen naar werk of opleiding. Je mag je eigen ritme hier vinden en je even levenspad ontwikkelen. Design by doing (product lijn) to design your own live (toekomst perspectief).

Ad 2) Publiekscollege en expertmeeting onderwijspartners

Overleg met onderwijspartners mbt onderwijsinnovatie

Social label is een groeiende landelijke beweging voor een andere kijk op werken, leren en meedoen (systemchange) op landelijk als lokaal niveau. Afgelopen periode zijn er diverse contacten gelegd met MBO onderwijs om samenwerkingsmogelijkheden te verkennen, inzichten te ontwikkelen mbt veranderingen in het onderwijs vanuit de opgebouwde expertise Social label netwerk.

Diverse gesprekken mbt onderwijsinnovatie: KW1College; Summacollege/School 23 Eindhoven; Helicon in Den Bosch; stichting Werkcarrousel /netwerk praktijkonderwijs High5.

En zorgpartijen als Reinier van Arkel, Cello zorg, Amarant groep, RIBW Brabant, ASVZ zorg,

De samenwerking met wetenschap en onderwijspartners leverden nieuwe bouwstenen op voor onderwijsconcepten en toepassing in de praktijk. O.a. internationale samenwerking >> Eurolab Ontwerpen van creatieve lerende community via design en communicatie (design doing) om mbo-ers meer toekomstperspectief te kunnen bieden

Expert meetings tijdens Dutch Design Week, locatie Piet Hein Eek

1. Annie van Doremalen, voormalig directeur Summa college en programmaleider Voorkomen Vroegtijdig Schooluitval
2. Stef Strous, burgemeester van Maasbracht
3. Willy Ickenroth, schooldirecteur Summa Engineering en Summa Laboratorium College
4. Marjo Crijns, schooldirecteur Summa Bouw en Summa Elektro
5. Irma Rabelink, Manager Zorg en Welzijn Consortium Beroepsonderwijs
6. Ruud Rabelink, Voorzitter College van Bestuur Sint Lucas
7. Hans Olthoorn, Locatiedirecteur Havo/VWO en Gymnasium Maaswaal College
8. Conny Bodeker, HR manager Vivantes Zorggroep Geleen
9. Hans Wouters, Manager diensten unit zuid COA
10. Hans van de Klundert, Concern controller Jeugdbescherming Brabant

Samenwerking KW1College, werkbezoek Social label en bij KW1College

Na diverse projecten met KW1College (foto expo, lessen op locatie ed) eerste gesprekken voor verdere samenwerking mbt "Social label Academy".

Contactpersonen: Gerdy-Anne van Deursen, Muriel Klappe, Denny Johan, Inge Verstraate

Mogelijk toekomstig samenwerkingsproject vanuit inzicht dat onderwijs ISK (internationale schakelklassen) vooral inzet op spreekvaardigheid en beeld >> een gezamenlijke beeldtaal ontwikkelen. Analfabetisme is groot probleem onder deze groep.

Internationaal netwerk

De partners van ENTERCOM hebben een bezoek gebracht aan het Social label Lab in Den Bosch voor een inspiratiedag bij Social label. ENTERCOM <https://www.entercomproject.eu/>

Ent.E.R.com is de afkorting van Entrepreneurship education through urban regeneration and commons valorization en staat voor ondernemerschapsonderwijs door middel van stadsvernieuwing en het toekennen van waarde aan 'commons' (collectieve burgerinitiatieven). Het project heeft als doel een training te ontwikkelen gericht op facilitators, consultants en experts op het gebied van ondernemerschapsonderwijs in brede zin. De partners van Ent.E.R.com bouwen aan een nieuwe on-line omgeving. E-learning modules, zodat facilitators verbinding kunnen maken en methodes en inhoud kunnen delen voor training in ondernemende projecten. Het eerste resultaat is behaald: een kader om de kerncompetenties die een facilitator nodig heeft

voor ondernemende projecten te benoemen en te prioriteren vooral als het gaat om stedelijke vernieuwing en het waarderen van 'commons'.

De resultaten in dit rapport (<https://www.entercomproject.eu/download/executive-summary-dutch/?wpdmdl=147&masterkey=5b9a16dab5541>) zijn tot stand gekomen door een analyse van kwalitatieve en kwantitatieve enquêtes en gesprekken met experts. Deze experts zijn trainers, leraren, mentoren, sociale ondernemers uit verschillende EU-landen.

Nav de contacten via ENTERCOM is er momenteel een mogelijk vervolg mbt samenwerking e-learning in Europees netwerk met culturele partners in relatie tot ondernemend onderwijs >> European innovation labs (Erasmus project).

Evt toekomstige Europese samenwerking >> European Innovation lab /Erasmus project

TRENDY > TOOLS REDESIGN IN ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT FOR YOUTH

YOUTH: Promoting entrepreneurship education and social entrepreneurship activities among young people. The target group is young people that want to foster the entrepreneurial competences in design and handcraft (see the objectives) and each partner can involve max 5 people for each transnational training activity (they should be the same participants for each one activity). The project focuses on culture entrepreneurship addressed to young people as engine of economic growth in the new globalisation society. Through the aesthetic value of the handcraft and design as intangible cultural heritage expressions, the project contributes to foster the employability of young people and their entrepreneurial education. Moreover, entrepreneurship in the cultural and creative hubs doesn't consider only the profit aspect but include a more social integration putting people at centre. From the different needs arising from the analysis of young people involved in the network of the TRENDY partner associations there is a need to move to other forms of economy that require greater collaborative practices with a high impact on communities at local level. Additionally, Different investigations in Europe show that design play a key role in the challenges of a new economy. Companies that embrace a comprehensive approach of design are innovative and product a high impact on the employment and sustainability strategies.

Ad 3) Social label Academy / Workshop of the future (design doing)

Mens als ijkpunt

Via het ontwikkelen van diverse Social label productlijnen, of dat nu was bij de zorg, bij werkbedrijven of bedrijfsleven, is altijd de mens -los van alle regels en systemen- het ijkpunt. Het vormgeven van een 'nieuw systeem' met de deelnemende werkplaatsen en gemeenten uit het Social label platform willen we komende periode verder in praktijk brengen. Want gemeenten kunnen met de WMO/Participatiewet als decentrale regisseurs hun rol pakken om een nieuw landschap mee vorm te geven waarin pijlers als zorg- en onderwijsinnovatie, arbeidsmarkt-ontwikkeling als vanzelfsprekend samenkomen, 'schotten' verdwijnen en de arbeidsmarkt socialer wordt en onderwijs meer in de praktijk op maat plaats vindt.

In- en uitstromen op projectbasis

Zolang de huidige arbeidsmarkt nog teveel geent is op de druk om iedereen naar betaald werk te krijgen ipv wat mensen kunnen en willen, vallen mensen uit zowel in werk als onderwijs. Een gezamenlijk vangnet of speelveld zorgt voor doorstroom in brede zin des woords, los van indicaties. In de ontwikkeling van mensen zelf, van structuur tot deelname activiteiten; van bezigheid naar arbeidsmatig aan de slag binnen de werkplaats, van een kleine handeling tot het maken van het gehele designproduct met de nodige kwaliteitseisen en vakmanschap; maar ook van doorstroom tussen werkplaatsen onderling (horizontaal) of naar een volgende plek in een bedrijf of opleiding (uitstroom). Het vangnet biedt mensen en bedrijven ruimte om nieuwe ervaringen op te doen en mogelijkheden te verkennen, te leren.

Gedeelde verantwoordelijkheid

In het gezamenlijke vangnet/speelveld neemt ieder zijn verantwoordelijkheid om mensen te helpen hun eigen leven vorm te geven als dat (tijdelijk) niet lukt. De zorg biedt professionele begeleiding daar waar nodig. En bedrijven bieden mensen kansen via werkervaring in de praktijk. Het vangnet stelt de mensen gerust want je kunt altijd weer even terugkomen evenals de bedrijven waarvoor continuïteit belangrijk is. In- en uitstromen is van alle tijden in een wereld die verbonden is en altijd aan staat. De spelregels en randvoorwaarden zullen ism lokale en landelijke overheden verder opgesteld moeten worden. Komende jaren willen we de eerste pilots hiervoor opstarten. We zien de toekomst positief. De arbeidsmarkt trekt weer aan. We hebben alle type arbeid nodig en zullen naar diverse vormen moeten zoeken voor werk in combinatie met opleiding. De productieve waarde van werk zal steeds kleiner worden. Want we zouden willen dat, iedereen zich in werk kan realiseren en dingen kan maken die echt waardevol zijn. Ik ben wat ik maak.

Conclusie

‘Ontwerpen van arbeid op maat’ door Social label als landelijk voorbeeld voor De Creatieve Werkplaats waarin designers, leermeesters, vaklui, leerlingen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt samenwerken. Samen delen van kennis en creativiteit om te groeien naar werk waar iedereen zelfvoldoening en een mooi product voor terug krijgt. Een andere kijk op werken, leren en meedoen voor een mensgerichte economie (socio economics). Vanuit onze lerende community het Social label Lab in Den Bosch hebben we afgelopen jaar extra focus gehad op MBO en zijn er diverse gesprekken gevoerd met het onderwijs. Social label werkt aan ‘de maatschappij als sociale leeromgeving via design en communicatie’.

Wat hebben we geleerd? Werk en Waarde zijn gelijk. Ieders waarde aan het werk!

We moeten ervoor zorgen dat iedereen zichzelf in werk kan realiseren en dingen kan maken die echt waardevol zijn. Samenwerken in een ontspannen setting met aandacht voor de mens. Ieder mens heeft zijn eigen ritme. Ambachtelijk vakmanschap van mensen uit de praktijk (leermeesters) geeft zichtbaar resultaat, bijv. zelfstandig uitzoeken en samenstellen designklok, van vogelhuis naar designstoel. Het ambacht wordt in de praktijk aangeleerd en ambacht krijgt weer betekenis en daarmee waardering voor de makers.

Design doing in de workshop of the future kan een nieuwe Social label Academy worden; een onderwijssysteem gebaseerd op ambacht, praktijk, tijd en ritme gegevens door leermeesters, vaklui en ontwerpers.

Bijlage:

zie bijgevoegd boek Social Label Works, gepresenteerd in april 2019 Milaan en op 26 mei 2019 in het social label lab in ‘s-Hertogenbosch